

Groen te doen! In Nijmegen e.o.

GRRUUNN

Grruunn | jaargang 6 | april 2021 | grruunn.nl | info@debroeikasnijmegen.nl

GRRUUNN IS EEN INITIATIEF VAN MILIEUCENTRUM DE BROEIKAS

Wij hebben als doel de inwoners van Nijmegen gratis een actueel overzicht te geven van wat er op het gebied van natuur en milieu te doen is in onze stad. Grruunn komt tot stand onder redactie van Ronald Aalders en Kees Huppelschoten.

Heb je op- of aanmerkingen over deze nieuwsbrief? Of heb je tips voor ons? Mail ons: info@debroeikasnijmegen.nl.

Natuurlijk willen wij dat zoveel mogelijk mensen op de hoogte zijn van Grruunn maar denk aan het milieu bij het printen!

Grruunn is niet aansprakelijk voor schrijffouten en kennelijke vergissingen.

7 TIPS VOOR EEN DUURZAAM PASEN

Op de website van Milieudefensie geven ze je 7 tips voor een creatief, duurzaam Pasen. Wij visten er alvast drie hele makkelijke voor je uit!

KOOP GEEN WEGWERPPRODUCTEN

Ga dit jaar niet naar de Action voor een plastic paaskleed, bijpassende bordjes, plastic paaseieren en wegwerpbestek. Koop dan liever een tafelkleed dat gewoon in de was kan. Maak zelf eitjes van papier of koop houten paaseitjes die je nog 20 jaar nog kunt gebruiken. Leuke zelfmaak tips vind je op [Pinterest](https://www.pinterest.nl).

KOOP FAIRTRADE CHOCOLA

Koop met Pasen alleen Fairtrade chocolade. Dat is duurder, maar daarmee ondersteun je de lokale boeren en ben je er zeker van dat jouw chocolade ei niet door slaven of kinderen is gemaakt.

KOOP NIET TEVEEL

De gemiddelde Nederlander gooit jaarlijks 34 kilo aan eten weg. Koop daarom niet teveel. Toch teveel gekocht? Vries het in of ga op zoek naar [leuke recepten met restjes](#).

APRIL

DE ORGANISATIES VAN WIE WIJ DE EVENEMENTEN PUBLICEREN VOLGEN BIJ ALLE ACTIVITEITEN DE RICHTLIJNEN VAN HET RIVM.

CHECK ALTIJD EERST DE WEBSITES EN NEEM EVENTUEEL CONTACT OP MET DE DESBETREFFENDE ORGANISATOREN OVER HET DOORGAAN VAN EVENEMENTEN.

FACTSHEETS STADSVOGELS

Steden en dorpen zijn voor veel vogelsoorten van groot belang. Zij brengen er hun jongen groot en zoeken er naar voedsel en veiligheid. Maar door betere bouwmethoden en het verdichten van de bebouwde omgeving worden steden en dorpen minder geschikt.

Wil je de stadsvogels helpen? Dan bieden de gratis factsheets van Vogelbescherming Nederland vast veel inspiratie.

Je kunt ze hier [gratis](#) downloaden.

ivn natuur educatie

MET PASEN NAAR BUITEN: IVN WANDELROUTES

Voor wandelaars die bijvoorbeeld tijdens de paasdagen, op eigen gelegenheid de omgeving van Nijmegen willen verkennen, zijn verschillende boekjes met routes samengesteld. Naast de routebeschrijving is er veel informatie opgenomen over de flora, fauna, geschiedenis en geologie die kenmerkend zijn voor het wandelgebied. Deze boekjes zijn te koop bij:

- Dekker vd Vegt, boekverkopers, Marikenstraat
- De Bastei, Waalkade
- Van Nature, biologische speciaalzaak, Gerard Noodtstraat
- Van Nature, duurzaam warenhuis, Burchtstraat
- VVV Rijk van Nijmegen, Keizer Karelplein

Online bestellen kan ook. Prijs boekjes is vanaf 3,50. Je vindt op de website ook alvast gratis IVN wandelroutes door het [Goffertpark](#) en de [Westermeerdijk](#).

LEZING: DE TOEKOMST VAN DE KAT

DO 20:00-21:15 | online | gratis | [inschrijven](#)
08

Van kattenfilmpjes tot kattencafés, van memes tot kunst: de kat is een prominent cultuursymbool geworden. Onze fascinatie met deze geliefde viervoeter kent echter ook een duistere keerzijde. Katten zorgen voor nachtelijke overlast en hun jaaggedrag vormt een grote dreiging voor de biodiversiteit. Is er nog wel plaats voor de gewone huiskat in onze maatschappij? Moet de mens zich bezinnen op de relatie met dit dier? Luister naar moraalfilosoof Rutger Lazou over de toekomst van de kat.

Na afloop van zijn lezing gaan we met Rutger Lazou in gesprek over de waarde en het welzijn van deze en andere huisdieren en de impact op de samenleving. Filosoof Cees Leijenhorst is gespreksleider. Deze lezing kun je online via een livestream bijwonen. Deelname aan de livestream is gratis. Schrijf je in en ontvang de reminder en de link naar de terugblik van deze livestream in je mailbox.

HEB JIJ TIPS VOOR DE GRRUUNN?

De meeste uitjes en evenementen liggen nu noodgedwongen stil, toch zijn er nog steeds leuke bezigheden te vinden die een mooie bijdrage leveren aan een groener, gezonder Rijk van Nijmegen.

Heb jij een idee of kom jij een artikel tegen dat je via de Grruunn meer onder de aandacht wilt brengen, laat het ons dan weten via een mailtje naar info@debroeikasnijmegen.nl.

OPERATIE STEENBREEK NIJMEGEN: GRATIS TUINADVIESWEKEN VAN START

vanaf gratis (max. 20 huishoudens) | [aanmelden](#)
12

De tuinadviesweken van Operatie Steenbreek Nijmegen gaan binnenkort van start! Twintig inwoners van Nijmegen kunnen dan gratis advies krijgen over het vergroenen van hun tuin. Ook kunnen ze zo'n advies, samen met hun burens, aanvragen voor een plein of hun straat.

Een groene tuin is goed voor het opnemen van regenwater, zorgt voor gratis verkoeling én is een paradijs voor vogels en vlinders. Kortom, een groene tuin heeft alleen maar voordelen. Daarom voert het Steenbreek-team van De Bastei campagne onder het motto: Stenen eruit, GROEN erin! En om je op weg te helpen zijn er de gratis tuinadviesweken. Professionele tuinontwerpers geven tuinadvies aan twintig Nijmeegse huishoudens.

ONLINE LEZING TERUG NAAR DE IJSTIJD

DO 19:30-21:30 | 7,50/5,- | online | [aanmelden](#)
08

De voorlaatste ijstijd, ongeveer 160.000 jaar geleden, zorgde ervoor dat het landschap in het Rijk van Nijmegen compleet veranderde. Wat zien we tegenwoordig in het landschap nog terug van die ijzige tijden? Voor Natuurmonumenten neemt Jan Noordik van Vereniging Geopaden Stuwwal ons mee in een boeiende online lezing over het ontstaan van de stuwwal.

Ongeveer een uur voor aanvang ontvang je op het opgegeven mailadres een link waarmee je via Microsoft Teams kunt deelnemen aan deze online lezing. Een account of speciale software zijn niet nodig. Zodra je op de link klikt, kun je als gast de presentatie bijwonen.

OPERATIE STEENBREEK NIJMEGEN: DE BUURT SAMEN GROENER MAKEN

Vanwege de lockdown ligt het tuinadvies tot nader bericht stil. De tuintegelophaalservice start geleidelijk weer met het ophalen van tegels aan huis.

Toch hoef je zelf niet stil te zitten. Ben je inwoner van Nijmegen en wil je je tuin of straat vergroenen? Dan zijn er bijvoorbeeld de volgende mogelijkheden:

Heb je een idee om de pleinen of straten in je wijk nog mooier en groener te maken? Dien je plan dan in via de website van [MijnWijkplan](#) en maak je buurt ook enthousiast. Haal handtekeningen op of vraag buurtgenoten je idee te steunen via 'likes' op Mijn Wijkplan.

Hiernaast kun je ook subsidie aanvragen voor het vergoenen van je buurt via [hohohoosbui.nl](#). Dit doe je met meerdere huishoudens samen. Deze subsidie wordt verstrekt door het Waterschap Rivierenland.

Inspiratie nodig voor een onderhoudsvriendelijke groene tuin? Neem dan een kijkje op de website [huisjeboomplebeter.nl](#). Wil je meer weten over biodiversiteit, wat het is en hoe we het kunnen beschermen en herstellen, kijk dan op [maakgrijsgroener.nl](#).

ONLINE NATUURPUBQUIZ

DO 19:30-21:00 | 5,-/3,-/2,- | online | [aanmelden](#)
15

Vanavond ben je van harte welkom om deel te nemen aan de natuurpubquiz. Door een bonte verzameling aan vragen die veel, of net iets minder, met natuur te maken hebben aan jou voor te leggen, zoeken wij beste natuurkenner van de avond!

Kijk even op de [website](#) voor wat je er voor hoe je mee kunt doen!

HELP DE (PAAS)HAAS

Als de bloemetjes weer gaan bloeien en de vogeltjes weer gaan zingen, weten ze bij de dierenambulance dat er een drukke periode voor ons aan zit te komen. Als de natuur tot leven komt, krijgen komen er steeds meer meldingen van jonge dieren in nood.

Maar soms is een situatie niet helemaal wat het lijkt. Wist je dat moederhazen hun jongen in het hoge gras van een weiland of in de bosjes kunnen verstoppen en alleen dan komen als er geen mensen of (roof)dieren in de buurt zijn? Vind je dus een jong haasje in een grasveld laat deze (mits de (verkeers-)situatie dit toelaat) dan vooral met rust. Moederhaas is waarschijnlijk dichtbij en komt haar jong snel weer verzorgen. Daarnaast mogen jongen hazen niet aangeraakt worden om afstoting door de moeder te voorkomen!

Wist je dat hazen nu op de [Rode Lijst Zoogdieren 2020](#) staan? Hieraan valt ook op dat met name boerenland zoogdieren, zoals de haas, achteruitgaan. Maar liefst 11 van de 16 soorten op de Rode Lijst zijn gebonden aan het agrarisch gebied.

Alles over de Dierenambulance Nijmegen e.o. vind je [hier](#).

ONLINE LEZING: ROOFVOGELS IN NEDERLAND

DI Di20 19:30-21:00 | online | 7,50/5,- | [aanmelden](#)

20 Roofvogels, we zien ze iedere dag wel. Meestal cirkelend in de lucht of op een paaltje langs de weg. Laat je meenemen door vogelkenner Sylvia de Laat in haar verhaal over deze roofdieren. Majestueus bovenaan de voedselketen en toch zo kwetsbaar. Zeker in het broedseizoen.

Een account of speciale software zijn niet nodig.

VOGELS EN DE ENERGIETRANSITIE

DI 20:00-21:15 | online | gratis | [aanmelden](#)

13 Maak jij je zorgen over plannen voor windmolens en zonnepanelen en vraagt je jezelf af wat dit betekent voor vogels? Vogelbescherming Nederland nodigt je graag uit voor de online informatiebijeenkomst 'Vogels en de energietransitie'. Ook niet leden zijn van harte welkom.

Aanmelden is nodig om de deelnamelink te ontvangen.

HELP DE BIJ!

De wilde bij is klein, maar super belangrijk. Maar het gaat slecht met de bij in Nederland. Heel slecht! Meer dan de helft van de bijen is al verdwenen. En dat is een ramp! Daarom komt OERRR in actie, help je mee?

Zaai wilde bloemen en bouw bijenhôtels. Zo maak je van je tuin, balkon, straat of schoolplein een thuis voor de bij. Samen redden wij de wilde bij. [Vraag nu het gratis actiepakket aan](#).

WAKKER WORDEN: KLIMAATALARM OP HET VALKHOF

Op zondag 14 april, één dag voor de verkiezingen, was er het klimaatalarm. Op meer dan 30 plaatsen in Nederland waren er manifestaties en overall klonk om 15:00 maakten mensen op allerlei manieren lawaai om de politiek wakker te schudden.

Natuurlijk deed Nijmegen ook mee. Met toespraken van o.a. Johan Vollenbroek. En zo'n 800 mensen lieten hun alarm horen.

IK TEL MEE: VIERDE NATIONALE BIJENTELLING

ZA **ZO** gratis | [inschrijven](#)

17 **18** We sporen we iedereen in Nederland aan om in dit weekend een half uurtje mee te tellen. De telresultaten gebruiken onderzoekers om meer over wilde bijen te weten te komen. En dat is belangrijk, want met een groot aantal soorten wilde bijen gaat het niet goed.

Vorig jaar deed een recordaantal van ruim 10.000 mensen mee aan de Nationale Bijentelling. In totaal werden door hen ruim 130.000 bijen geteld. Het is van groot belang dat veel mensen meedoen aan de telling, want hoe meer mensen zich inschrijven en meedoen, hoe meer informatie er verzamelt kan worden over de wilde bij.

[Het bijengidsje en telformulier is al te downloaden](#), waarmee je de 16 meest voorkomende soorten bijen in je tuin gemakkelijk herkent. Tellen kan dit jaar direct in de tuin via je smartphone of tablet. Op de website staan bovendien tips hoe je de wilde bij kunt helpen aan meer voedsel of nestgelegenheid in je tuin.

STRUIN: NATUURBELEVING VOOR KINDEREN

DO online | 2-12 jr. | [aanmelden](#)

29 Struin is een centrum voor natuurpedagogiek en biedt kinderen natuurbelevingen en -educatie. Ze krijgen zo extra ontwikkelingskansen en creëren verbondenheid te door te spelen in de wildere natuur met alle voordelen van dien.

Iedere laatste donderdag van de maand heeft Struin een informatieavond over opvang bij Struin. Schrijf je [hier](#) in.

ONDERTUSSEN OP HET STADHUIS...

MUNTWEG

De VVD heeft haar oog laten vallen op de Muntweg. Het deel vanaf de kruising met de Groenestraat, is al decennia lang een knelpunt. Probleem is dat het een belangrijke route is voor zowel auto's, stadsbussen als fietsen en er niet voldoende ruimte is om deze tegelijk te faciliteren.

Nu gaan auto's door de middenberm om fietsers in te halen. Anderen zeggen dat de fietsers dienen als snelheidsremmers voor deze auto's. Voor die oplossing is gekozen toen Rein Verdijk wethouder verkeer was en hij is nu juist de enige VVD wethouder uit de laatste twee decennia. Het zal wachten blijven op een geniale geest die een echte oplossing voor de Muntweg bedenkt!

REGIONALE ENERGIE STRATEGIE

April wordt een belangrijke maand voor de Regionale Energie Strategie, kortweg de RES. De regio Arnhem-Nijmegen is één van de dertig regio's in Nederland die zo'n RES op moeten stellen en aan moeten bieden aan Den Haag. Den Haag beoordeelt vervolgens of het aanbod voldoende is.

Even ter herinnering: in 2030 moet de CO₂ uitstoot met 55% zijn verminderd. In het RES moeten de regio's aangeven hoe zij daar invulling aan willen geven. Daarbij komen omstreden maatregelen aan de orde als het plaatsen van windmolens en (velden met) zonnepanelen. Maatregelen die op tal van plaatsen op weerstand stuiten. Naar [dit raadsvoorstel](#).

BEBOUWING STADSEILAND

Net voor het ter perse gaan van deze Grruunn is er in Gemeenteraad gesproken over de bebouwing op het stadseland. Besloten is dat er een stadspeiling komt over deze bebouwing, waarbij nadrukkelijk ook de vraag aan de orde komt hoeveel er mag worden gebouwd. In de – door de raad goedgekeurde – plannen zijn deze woningen opgenomen. Vandaar ook dat het college van Burgemeester en Wethouders die plannen aan het uitwerken is. De volgende stap daarbij zou zijn om samen met een marktpartij de eerste schetsen te gaan uitwerken.

De laatste weken is er veel verzet gekomen tegen de bebouwing en is de vraag ontstaan om deze bebouwing te schrappen. Als die bebouwing wordt geschrapt ontstaat er wel een flink gat in de begroting. Het college wil daarom het huidige proces doorzetten, maar daarin ruimte maken voor inspraak door de omwonenden. De resultaten uit de stadspeiling worden uiteraard ook verder meegenomen in dit proces. Een soort van middenweg dus, waarbij het de vraag is wat dit oplevert. Ongetwijfeld staat het college open voor de inbreng uit de stad die nog gaat komen. De vraag blijft hoeveel ruimte er in de praktijk is. Je gaat immers niet met een marktpartij samenwerken om 'niets' te bouwen. Dus deze optie lijkt daarmee eigenlijk van tafel. Sommige partijen in de Raad lijken die optie toch naar te streven. Maar het college vraagt van hen dan terecht om een dekking te vinden voor het gat in de begroting dat zo ontstaat. Wordt vervolgd dus en [hier te volgen](#).

voor de wereld van morgen

HOE HOUDEN WE VIEZE AUTO'S UIT DE STAD?

De wereldwijde lockdowns houden de meeste mensen thuis en hebben het dagelijkse straatbeeld compleet veranderd: de ochtend- en avondspits bestaan haast niet meer en straten zijn vrijwel leeg. Het gebrek aan verkeer en bedrijvigheid leidde tot een verbetering van de luchtkwaliteit: zo daalde in Noord-Italië de CO₂-concentratie met 10 procent per week, na het ingaan van de lockdown. (Foto: Denys Nevozhai)

COVID ZORGT VOOR SCHONERE LUCHT

Steeds meer stadsbesturen willen daarom ook ná corona het autoverkeer drastisch verminderen. Dat is beter voor de leefbaarheid in de stad, de gezondheid van de mensen die er wonen én het milieu. Welke maatregelen zijn er? En zijn sommige effectiever dan andere? Wat zijn de plannen van Nederlandse politici? Rekeningrijden, investeren in het OV of het instellen van milieuzones. Wat werkt het beste? Je leest er [hier](#) alles over.

OVERPEINZINGEN COVID REDT MENSENLEVEN!

En nee, dit is niet de mening van de eerste de beste corona wappie. Het staat gewoon te lezen in het april nummer van de National Geographic, een maandblad dat niet echt bekend staat om een hoog wappie gehalte. Al is een relativering op z'n plaats, maar dat ook dat ligt niet aan de National Geographic.

Wat is er nu precies aan de hand. Ook in China heeft het Corona virus flink huis gehouden en veel doden veroorzaakt. Hoeveel precies is niet duidelijk, omdat de Chinese cijfers niet helemaal betrouwbaar zijn. (Onthoud dit!) Maar in ieder geval genoeg om ook daar te zorgen voor een lockdown.

Het is bekend dat de luchtkwaliteit in veel Chinese steden niet geweldig is. Er wordt nog veel gebruik gemaakt van fossiele brandstoffen. In de industrie, maar ook in het verkeer. De lockdown betekende dat de luchtvervuiling ineens fors afnam. En onderzoek heeft uitgewezen dat daardoor veel levens zijn gered. Meer zelfs dan de officiële 5000 covid doden die in China te betreuren zijn. We zullen het werkelijke aantal doden nooit te weten komen en de kans is groot dat dat aantal toch een flink stuk hoger ligt. En ook hoger dan het aantal doden door de vuile lucht. Vandaar de relativering. Ik hoor het U zeggen: "Ja, in China..."

Lees deze hele overpeinzing op grruunn.nl/overpeinzingen

STEUN DE GRRUUNN

Wij maken de Grruunn met veel plezier voor jou, maar in deze tijd van opdrogende subsidies is dat niet altijd even makkelijk. Wij willen je dan ook vriendelijk wijzen op de mogelijkheid om ons financieel te ondersteunen, waarbij iedere bijdrage welkom is. Je ondersteunt dan meteen het andere werk van Milieucentrum de Broeikas en Transition Town Nijmegen, zoals Donderdag Veggiedag in Nijmegen. Je kunt jouw bijdrage overmaken op bankrekening:

NL 58 INGB 0004 2947 18 t.n.v. Milieucentrum de Broeikas Bij voorbaat dank! En de Grruunn blijft natuurlijk gratis!